

WOENSDAG, 22 NOVEMBER.

COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 5.00; buitensteden f 6.00; franko door het geheele Rijk. Adres: Gelden, edz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau van de COURANT.

AMSTERDAM, 21 November.

De zitting van gisteren heeft de Tweede Kamer de eerste discussiën over de begroting geopend. Vooraf door den heer van Nispen van Sevenaer aan den minister van Binnenlandse Zaken inlichtingen gevraagd omtrent de belemmeringen in den IJssel, benodigd tot de bouw eener brug. Men was bevreesd, dat, vooral bij laag water, de ruimte niet groot genoeg zou zijn voor den doorgang, en voorzigtig daaruit gevaar tot overstroming van de omliggende polderbewoners. De minister heeft geantwoord, dat de Regering daarop bedacht is. De kommissie van onderzoek door de Regering ingesteld, verzekerde dat het gevaar gering is, indien de maatregelen genomen, die door haar zijn voorgesteld. Intusschen heeft de Regering de maatschappij reeds in den aanvang gewaarschuwd, dat alles moest worden ingericht, gedurende den winter alle belemmeringen weg te ruimen.

Daarop begonnen de algemeene beraadslagingen over de begroting. De heer v. Reede van Oudtshoorn trad op, om een algemeen overzicht te geven van de begroting, als van die zijde te doen gebruikelijk is. Hij heeft de begroting als een geheel genomen, dat er hadde kunnen zijn, zoo hoog gestemd, dat er een revolutie zou noodig zijn geweest, om daar iets van te verwachten. Het verwondert ons niet, dat zij het tegenwoordige ministerie het voorgaande terug vinden.

Al wat niet anti-revolutionair is volgens de strenge begroting, is regtzinnigheid is liberaal, bijgevoegd, revolutionair en goddeloos. En van den heer Thorbecke tot den heer van Hall is, onder dat opzigt, het onderscheid niet weigeren. Al bestaat er eenzelveheid tusschen de beide ministeriën, hij zal toch deze Regering onderwerpen, omdat zij in de behartiging van de stoffelijke zaken in niets ter achter is bij de vorige Regering, in het personeel meerdere waarborgen bestaan in de uitvoering der Grondwet in monarchalen zin en de onbelemmerde grepen in het belastingstelsel. Omtrent de begroting is de heer van Reede vrij indulgent. Hij heeft de verhoogde traktementen en vermeerderde ambtelijke schrijft hij toe aan te groote inkrimping in 1848 van de werkzaamheden; 2°. de publieke macht hij van algemeen belang; en 3°. de vermeerdering van Oorlog en Marine noodzakelijk. Hij vraagt, dat voor Marine niet genoeg wordt gevraagd. Hij eindigt met een woord over de voorgestelde vermindering van den accijns op de rogge en de algeheele vermindering van den accijns op de brandstoffen. Hij schijnt de heer van Reede te geven aan het laatste, omdat hij afschaffing van de vermindering verkiest.

De heer van der Veen is van meening dat het tegenwoordige ministerie niet gebleven is in het goede voet van het vorige. De voorgedragen begroting voldeed aan de eischen van een zuinig beheer. Het eindresultaat der uitgaven bij de meeste hoofdstukken. Met de vermindering der uitgaven op de begroting gebragt, is menige verhoging op de begroting gebragt, met minder omstandigheden, bij overvloed van geld in de vrede en verminderde armoede, allezijs in de vrede, maar die in den tegenwoordigen toestand van Europa, zowel als van ons land, niet is goed te noemen. De Regering zeer te regt het oog op Europa, en de Regering is van afschaffing van belastingen, eveneens daarop te letten, als er naar vermindering van uitgaven wordt gedongen. De toenemende uitgaven van binnen en het gevaar voor oorlog van buiten, onder dat opzigt, de grootste mogelijke zuinigheid moet worden toegepast. Hoe er de heer v. d. Veen toe komt om de begroting tot afschaffing der 23 procenten op de vermindering der uitgaven te zien, dat de Regering het stelsel van behoudens, begrijpen wij niet. Want de eenige aanbeveling van het regeringsbehoort, dat daardoor de eerste stap wordt gesteld om de afschaffing van het gemaal. De slotsom der rede is, dat hij vele hoofdstukken zal vermindern, zoo daarin geene verandering ge-

De heer van Lennep, dat spreekt van zelf, vindt bijna alles uitmuntend. Als hij bezwaar heeft tegen de begroting, en hij heeft bezwaar, dan is het, niet omdat zij te hoog, maar omdat zij te laag is. De heer van Lennep is dichter. In die hoedanigheid meent hij de gave van Cassandra te bezitten. Hij heeft de jaten van 1830 en 1848 voorspeld. Hij voorspelt nu 1855 als een oorlogsjaar; waarom hij verlangt dat er niet gekibbeld en getwist wordt over uitgaven en belastingen, of niet onderling geharreward over nietigheden. Overigens kan hij niet inzien dat afschaffing van accijnsen invloed zou uitoefenen op den prijs der levensmiddelen. Hoe zou een dichter dat ook kunnen zien, hij die in de wolken zweeft, en de stoffelijke belangen voor nietigheden houdt? Van den treurigen toestand onzer bevolkingen schijnt hij niets te weten. Wat men daarvan zegt houdt hij voor overdueren. Er is, naar zijne overtuiging, geene ellende, niet meer althans dan die ellende, welke bestaan zal zoolang er dwazen en zondaars zijn. De heer van Lennep schijnt wel eenige overeenkomst te hebben met die Fransche prinses, die niet begripen kon, hoe iemand van honger kon sterven. Zij wilde dan nog liever brood en kaas eten. — Wat te zeggen van de stelling, dat de armoede slechts het deel der dwazen en zondaars zoude zijn. Dat is een van die stellingen, die den dichter ontvallen na een goed dejeuner in een vrolijke luim, maar die op de volkstribune in de nationale vertegenwoordiging slecht geplaatst zijn; de uitdrukking is hatelijk. Eene andere is belagchelijk. Om den oorlog te voeren is het, volgens den spreker, niet noodig dat men goed gevoed zij. Men meent uit onze geschiedenis het bewijs te halen dat juist de geraamten het best gevochten hebben. Dat alles kan geen ernst zijn. Dat is praat voor het hoekje van den haard. Wanneer men optreedt als lid van een wetgevend ligchaam moest men niet uit het oog verliezen, dat men daar eene plaats bekleedt, die eene edeler rol dan die van den komiek vordert.

De heer Rochussen, bij het groot verschil van gevoelens omtrent hetgeen er met de te hooge of te lage uitgaven, met het afschaffen en behouden van belastingen te doen valt, komt met een nieuw systeem voor den dag.

1°. Men plaatse de f 9,800,000, die strekken om te voldoen de renten van de koloniale schuld onder de middelen, totdat men er in geslaagd zij dat kapitaal te brengen rechtstreeks op de Kolonie zelve.

2°. Men brenge voortaan op de Begroting geen koloniaal batig slot meer, maar wachte tot dat telken jare een werkelijk batig slot zal aanwezig zijn, waarvan de eene helft zal strekken tot amortizatie, de andere helft voor de zeemagt en de openbare werken.

3°. Men bepale de begroting van uitgaven tot het strikt noodige, en brenge daarop, buiten de verplichte amortizatie, geen schulddelging noch openbaar werk.

4°. Daarentegen verminderde men de belastingen juist zooveel als de gewone uitgaven minder zullen bedragen, dan de gewone inkomsten.

5°. Eindelijk zorg men, dat de verschillende belastingen meer gelijkmatig drukken: men legge eene belasting op het regt van successie in de opgaande regtelijne enz.

Wat eindelijk de Begroting betreft, daarop komen uitgaven voor, die van Oorlog bijzonder, die hij op den duur niet zou kunnen goedkeuren. Wat de voorstellen van afschaffing of vermindering van accijnsen aangaat, hij acht, bij den toestand van Europa, den tijd daartoe niet gekomen. Kon 't echter zijn, dat men daartoe overgaan mogt, hij zou afschaffing, boven vermindering verkiezen.

De heer van Wintershoven reserveert zich, zijn oordeel over de begroting, later bij de hoofdstukken uit te brengen. Hij herinnert thans aan de ten jare 1848 aan Limburg gedane beloften, dat men accijnsen zou afschaffen en de bedieningen en ambten regtvaardiglijk zou verdeelen. Er zijn nu 7 jaren verlopen en daarvan is niets gekomen. Hij schrijft veel, van hetgeen in Limburg verkeerdlijk geschied is toe aan de onbekendheid der Regering met de behoeften van het hertogdom; maar hij hoopt dat de Regering daaromtrent een ernstig onderzoek zal instellen.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1.00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Na den heer van Goltstein, die de begroting van 1855 vooral omtrent de verhoging der uitgaven voor politieke handelingen; na den heer Anemaet, die juist al datgene bestrijdt wat de heer van Goltstein aanbeveelt vraagt niemand het woord meer, en wordt het aan den minister van Financiën verleend. Dan, om het gevorderde uur wordt de beraadslaging tot heden verdaagd.

Sedert den 8 November heeft men in de kathedraal van Meaux het graf teruggevonden van Bossuet. Tot op dien dag wist niemand de plaats aan te wijzen, waar het stoffelijk overschot van den »adelaar van Meaux» in de aarde rustte, wijl zijn opvolger, de Kardinaal Bissy, den lijksteen achter het hoogaltaar had doen plaatsen, ten einde geene onevenredigheid te brengen in een nieuw playcel dat gelegd werd. Het is aan de nasporingen van den tegenwoordigen Lisschop van Meaux mogen gelukken het graf van zijn grooten voorganger te vinden. Langen tijd stond de Bisschop in twijfel of hij de looden doodkist, waarin zich het overschot van Bossuet bevond, zou laten openen. Het bezwaar rees bij hem op, of het wel geoorloofd was de rust des doods te verstoren en de geheimenissen van het graf aan den dag te doen zien. Doch aan den anderen kant kwam de vraag op of het geen vrome belangstelling was en niet wettig, of men het niet verschuldigd was aan den naam van Bossuet, aan zijn nagedachtenis, den eerbied in overweging nemende welke zij inboezemt, om zich over den staat van zijn ligchaam te vergewissen, nadat het anderhalve eeuw in het graf had doorgebracht. En moest er geen levend verlangen opkomen om te zien, wat de dood in zijn verwoesting tot nog toe had gespaard? De Bisschop van Meaux kwam tot deze overtuiging en gaf last, dat de lijkst op den 14 November des namiddags ten half een ure zou geopend worden, doch zoo stil mogelijk en in het bijzijn van zeer weinig getuigen.

De kapellaan Josse, vikaris-generaal van Mgr. den Bisschop van Meaux, geeft in een brief, den avond van den 14 geschreven, een verslag van die opening; we ontleenen aan dien brief het volgende:

»Vergezeld van zijn Vikarissen-generaal, zijn Sekretaris en van niet meer werklieden dan volstrekt noodzakelijk was, begaf Mgr. zich op het bepaalde uur naar de kathedraal, wier deuren zorgvuldig gesloten werden. Het is niet te beschrijven hoe ontzettend op dit oogenblik de ruimte en de stilte waren in het groot gebouw. Mgr. liet de kist uit den kleinen kelder nemen, waarin zij was neergezet. Er verliep een kwartier, alvorens de werklieden begonnen met heete ijzers het looden deksel los te maken. Ten een ure was dat gedeelte, 't welk het hoofd bedekte weggenomen. Nu zag men een bruine, bijna zwartachtige stof, welke men zeer voorzigtig wegruimde. Die stof bestond uit een mengsel van run en kalk, welke te zamen een laag vormden van eenige duimen dik. Toen dit weg was geruimd, was 't bijna half twee. Het plechtig oogenblik was nabij. Wij waren genaderd tot een dik en stevig doek, waaronder men zeer flauw reeds eenige deelen bespeurde van het gelaat, van het voorhoofd tot aan de kin. Men vroeg zich zelve af, als dit doek is weggenomen, wat zal ons dan uit het rijk des doods voor ogen komen? Zal de gestalte van Bossuet door den tijd gespaard, zich voor ons vertoonen met die majesteit, welke uit het bekende portret van Rigaut afstraalt? Eenige hoopten het. Of zullen wij de uitkomst zien van een langen arbeid van ontbinding, een iets dat geen naam heeft in een enkele taal (1)? Men vreesde het. Zoowel in de hoop als in de vrees was overdrijving. Het doek werd doorgesneden. Men stiet op een tweede even sterk als het eerste... toen op een derde... eindelijk op een vierde, waaronder de

(1) Men herinnert zich dat Bossuet, eene gedachte opvatende van Tertullianus, zeide: dat ons vleesch eenmaal van natuur zal veranderen, dat ons ligchaam een anderen naam zal krijgen, ja, dat zelfs die van lijk hem niet lang zal toekomen, maar »dat het zal worden een iets waarvoor ik niet weet dat in een taal een naam bestaat; zoo waar is het, dat alles met en in den mensch sterft, tot zelfs die doodge woorden, waarmede men zijn ellendig overschot bestempelt.»

gelaatsvormen zich duidelijker lieten zien Wij stonden met ingespannen verwachting ... Wij durfden nauwelijks ademen ... Eindelijk was het vierde onthulsel, even goed bewaard als de overigen, zoo behoedzaam mogelijk door-gesneden; het is weggenomen Wij zagen Bossuet! Bossuet gelijk de dood hem gemaakt had! het hoofd was flauwtjes naar de linkerzijde overgebogen, in de houding van iemand die gerust slaapt. Hoewel de dood dikwijls wreed is, had hij echter dit eerwaardig hoofd gespaard. Het was een schedel nog in volmaakte orde, maar alleen overtrokken met een uitgedroogde huid, die naar perkament geleek, ofschoon nog eenigzins wit. Voor zoover ik heb kunnen waarnemen, troffen mij de volgende bijzonderheden: uitstekende wangbeenderen; het uiteinde van den neus, een weinig misvormd door de eene of andere drukking, de onderlip begroeid met een digten korten baard, de mond een weinig geopend, de onderste reitanden volmaakt in orde, de oogen echter ingevallen, of liever geheel in hunne holten verdwenen. In den schedel was aan het voorhoofd een weinig boven het regteroog, eene kleine opening. Deze opening is opzettelijk gemaakt, en moest dienen om de hersens weg te nemen uit den schedel; die geheel ledig is. Bossuet heeft zijne haren behouden. Ik heb ze aangeraakt die haren, vergrijsd in den arbeid van een roemrijk apostolaat. Maar wat zag ik? 't Was niet meer dat witte haar gebogen, gelijk we het ons voorstellen, over het graf van den grooten Condé. De werking van den dood en de tijd hadden het kleurloos gemaakt; 't waren bijna de blonde haren der jeugd. Welk een schouwspel! Wij verdiepten ons in de aanschouwing van dat gelaat nog zoo ontzaggelijk in den slaap des doods. Bij het zien van dien halfgeopenden mond, dien gulden mond, zoo wel-sprekend eens, herinnerde ik mij de woorden van den eersten Chrysostomus, die vurig verlangde den tot stof vermolden mond te aanschouwen van Paulus, het orgaan der mysterien van Christus: *Pulverem videam oris hujus quo magna et arcana Christus locutus est!*

De geheimen van het graf konden thans aan het licht worden gebracht. Zonder schrik en zonder afgrijzen kon men het edele gelaat van Bossuet aanschouwen: het sprak nog. Rondom het lijk werden waslichten aangestoken en eene groote menigte zoo van geestelijke als burgerlijke autoriteiten, die onmiddellijk uitgenoodigd waren, vereenigden zich in de gewelven der kathedraal. Allen bogen eerbiedig het hoofd over het stoffelijk over-schot van Bossuet; men rekende zich gelukkig het te zien, het te beschouwen, het aan te raken. Toen deze vrome plicht vervuld was, werd het gelaat van Bossuet weder bedekt. Het overige gedeelte van de kist werd niet opengemaakt. Nu hief Mgr. met een ontroerde stem een *De profundus* aan, en terstond knielden geestelijken, leken, overheden en werklieden te zamen neder op de steenen, die den lijkelder onzer Bisschoppen dekken en herhaalden dat verheven gebed van nederigheid, van smart en vertrouwen, opgezonden tot de barmhartigheid van Hem, wiens oog zelfs vlekken ontdekt in zijne engelen!

Omgeveer ten drie ure verwijderde zich de menigte. De gebieden hielden gedurende den ganschen nacht aan; jonge geestelijken van vromen ijver beziel, bragten nachtwakend door bij het eerbiedwekkende lijk. De in het lijkden deksel gemaakte opening werd nog dienzelfden nacht met een glas weder bedekt, ten einde de lucht af te sluiten en het gelaat van Bossuet voor een ieder zichtbaar te laten.

De heer Ponjoulat, schrijver van een onlangs uitgekom-en werk *Lettres sur Bossuet*, geeft in het dagblad l'Union van dezelfde gebeurtenis een verslag, 't welk in de hoofd-trekken met het zoo even medegedeelde overeenkomt. Alleen verhaalt de heer Ponjoulat nog, dat de heer Maillot, belast met de herstelling der groote schilderstukken in de kathedraal van Meaux, zoodra de lijk-kist geopend was, een aftee-kening van het gelaat gemaakt heeft, die goed gelukt is, in weerwil der ontroering die de teekenstift in zijne vingers deed beven.

Terwijl ieder zwijgend en in zich-zelfen gekeerd — dus schrijft de heer Ponjoulat verder — met angstige be-klemtheid op de werklieden, in hun traag voortgaanden arbeid staarde, dacht ik aan die grootsche lijkrede welke Bossuet eenmaal uitsprak, en waarin hij van het aanzien-lijkt en schitterendst gehoor der aarde, dat voor hem verzameld zat, verlot vroeg om voor het hof een graf-vate mogen ontsluiten, wijl het tegenover een geopend graf is, dat onze verwarde en onstuimige gedachten we-der in orde komen, en het grootste dat er is op de wereld, als door die aanraking van het graf wegdoet en tot matigen naam meer draagt ineenkrimpt. Thans zou de dood tot ons spreken door het graf van Bossuet-zelfen, dat honderd vijftig jaren lang gesloten was geweest en op het punt stond geopend te worden.

Den anderen morgen ten tien ure werd er een lijk dienst gezongen. De bisschoppelijke tooisels lagen op de kist, en het was of Bossuet nog eenmaal in zijn kathedraal als Bisschop tot de menigte kwam. Na de H. Mis gedacht een der kanunnikken van Meaux de uitstekende gaven van dat onverglijpelijk groot, alles omvattenden christelijk genie van Jacques Bénigne Bossuet, bisschop van Meaux.

Wij mogen niet onvermeld laten de volgende maar al te zeer gegronde klacht van den Geldlander:

»Dat de gelijke aanspraak van de belijders der ver-schillende godsdienstige gezindheden op het bekleeden van ambten en bedieningen van den Staat dikwijls op eene eergerijke wijze voorbijgezien, of, als niet in onze Grondwet opgenomen beschouwd wordt bleek, helaas! onlangs weer al te duidelijk dan dat wij het stilzwijgen zouden bewaren. De laatste benoemingen bij de Register-lijke collegien in Gelderland, Noord-Brabant en Limburg alsmede van de Rijks Ontvangers in die Provinciën toonen het ons. Al wie deze benoemingen heeft gadege-slagen ontwaart, dat men de Katholieken nog altijd voor het hoofd stoot en daardoor onze geloofsgenooten beledigt. Sedert het bestaan van het koninkrijk der Nederlanden ondervinden de Katholieken de nadelige gevolgen van de onoprechte naleving der grondwettige bepalingen. Het Ministerie-Thorbecke beijverde zich, wel is waar, de gelijkheid van allen te handhaven, doch na den val van dit Ministerie heeft de tegenovergestelde rigting van het tegenwoordige Ministerie zich in de benoeming der Amb-tenaren niet verloochent.....

»Is het billijk van onzen Minister van Finantien in Katholieke Gemeenten bijna altijd Protestantsche Rijks-ontvangers te plaatsen? Is de benoeming van Protestant-sche Rijks-ontvangers te Appelterm, in Maas en Waal, te Megen en Oss en op meer plaatsen van Noord-Brabant en Limburg met de billijkheid over een te bren-gen? Is het billijk van onzen Minister van Justitie de vacante posten van Griffier en substituut-Griffier bij de arrondissements-regtbank te Nijmegen en voor ambtena-ren bij de Registerlijke collegien in Noord-Brabant en Limburg door Protestanten te vervullen? Is dat gelijke aanspraak op het bekleeden van ambten en bedienin-gen, zoo als de Grondwet wil? En als zoo iets in Maas en Waal in Noord-Brabant en Limburg geschiedt, at zal dan het lot onzer geloofsgenooten in de andere Pro-vinciën zijn? Het voor de Katholieken stiefvaderlijk tijd-perk der Regering van Willem I schijnt wederom in het leven geroepen te worden.»

Het verzoek om gratie van J. H. Kemper is door Z. M. gewezen van de hand. Reeds morgen, Woensdag, zal de doodstraf aan den ongelukkige voltrokken worden.

Men schrijft ons uit Marseille, dd. 14 November, dat Mgr. de Aartsbisschop van Utrecht in den nacht tusschen den 13 en 14 van daar naar Rome is vertrok-ken met de heeren geestelijken van zijn gevolg. Op de stoomboot, waarop Zijne Doorl. Hoogwaardigheid scheep-is gegaan, hadden insgelijks verscheidene andere aanzie-nelijke prelaten plaats genomen. Mgr. en gevolg genoten den besten welstand en werden door schoon weder be-gunstigd.

Men verzekert ons, dat Jhr. Mr. P. Six, algemeen sekretaris der maatschappij van landbouw, tuinbouw en veeteelt in het arrondissement Breda, wonende te Breda, krachtens de daartoe door het IX Nederlandsch landhuis-houdkundig congres verleende bevoegdheid, door het bestuur van het X congres, in 1855 te 's Bosch te hou-den, benoemd is, tot lid van dat bestuur, en zulks ter vervanging van Mr. N. F. C. J. Sassen, die voor dit lidmaatschap bedankt heeft. (Noord-Brab.)

Het kollegie van regenten over de godshuizen en den algemeenen armen te 's Hertogenbosch zal op Woensdag den 29. Nov. e. k. des avonds ten 5 ure, in zijne ge-wone vergaderzaal in het Groot Zieken-Gasthuis aanbe-steden: het benodigde ronds-kalfsvleesch en boter, ten dienste der godshuizen over 1855 en het wasschen van goederen en kledingstukken in gemelde gestichten over hetzelfde tijdvak. De voorwaarden liggen ter lezing bij den controleur van genoemd kollegie.

's GRAVENHAGE, 20 Nov. Ten gevolge der rijzing van den prijs der rogge, is het maximum van den prijs van het roggebrood verhoogd met eene halve cent, en alzoo gebragt op 16½ cents het Ned. pond; doch ver-mits de teruggave plaats vindt uit de spaarkas ter voor-ziening in buitengewone duurte van het brood, tot het bedrag van één en een halve cent, blijft de prijs voor de ingezetenen op 15 cents het Ned. pond.

— Voor het prov. gerechtshof in Zuid-Holland, onder Voorzitterschap van Mr. J. A. Philipse, stonden op 16 dezer te regt acht personen, wonende te Naaldwijk, be-schuldigd van wederspannigheid, gepleegd met meer dan 20 personen, en daarenboven sommigen hunker van het slaan of feitelijk aantasten van een magistraatspersoon in de uitoefening zijner bediening, die bij deze gelegenheid mede zou zijn beledigd en bedreigd. Uit de instructie dezer zaak blijkt volgens de akte van beschuldiging, dat in den afgelopen zomer en reeds vroeger onder een deel der ingezetenen van Naaldwijk eenige spanning was ontstaan wegens het afschaffen van de kermis, ten gevolge waarvan de burgemeester het raadzaam had geacht op 2 Julij jl. eenige voorzorgmaat-regelen te nemen. Op den avond van dien dag waren

een aantal jongens van 14 tot 16 jaren, aan wie sterke drank, was uitgedeeld, onder het zingen van een liedje, op de kermis toepasselijk, en onder luidruchtig geschreeuw, door het dorp geloopt. Nadat die oploop door tusschen-komst van een klerk ter secretarie ten einde was, vond de burgemeester, die zich naar het raadhuis wilde be-geven, eene menigte beschonken menschen op de straat, die al schreuwende hem schenen te willen omsingelen zonder daartoe echter voor alsnog over te gaan. Inmid-dels was, in strijd met eene plaatselijke verordening, die het sluiten der herbergen, 's avonds ten 10 ure ge-last, eene tapperij, waar het brandpunt der beweging scheen te zijn, na dat uur opengebleven, en weigerden de aldaar aanwezige gasten, op de aanmaning des veld-wachters die herberg te verlaten, zoodat de burgemees-ter zich in persoon derwaarts begaf en vier der beschuld-igen uit de tapperij zette, waarna de overigen zich in eigen beweging verwijderden. Al de besch. echter, wa-bij zich nog eene menigte andere personen gevoegd hadden, bleven voor de deur staan en trachtten, in feitelijk verzet tegen de aldaar geposteerde politiebea-ten, zich met geweld den toegang tot de herberg verschaffen, waarin de burgemeester door eene drijve herhaalde sommatic, te vergeefs een einde trachtte maken, terwijl integendeel twee der besch. hem aandrongen, hem bij de borst grepen en zelfs niet ontzagen het onderscheidingsteeken dat hij op den hals had hangen, aan stukken te trekken, zoodat hij zich genoodzaakt zag een geladen pistool voor den deur te halen. De bedreiging van daarmede te zullen ver-deed weinig uitwerking. Althans de volksmenigt trok rug, doch kwam kort daarna weder op de herberg aan bij welke gelegenheid aan de woning des tappers geweld werd gepleegd en in de handen van sommigen men-sen werden gezien, terwijl uit den mond van een der be-sch. (op den burgem. doelende) werd vernomen de kreet: *Kom er maar uit! Slaat hem maar dood, dien drab!* De burgemeester begaf zich daarop door eene andere uit de tapperij naar het raadhuis, ten einde maatregelen te beraamen, om de beschuldigen in handen te krijgen.

Nadat in voormelde zitting 13 getuigen door het waren gehoord, door wier verklaringen de bovenstaande feiten werden bevestigd, nam het Openbaar Ministerie bij monde van den advocaat-generaal Gefken, zijn re-sitoir. Z. E. G. A. hield de beschuldiging vol, en requirere tegen vier der beschuldigen eene tuchthuisstraf van ren, en tegen de vier anderen, uit hoofde van ver-tende omstandigheden, eene correctioneele gevangenis van 3 maanden tot 5 jaren. Mr. D. van Eck, de schuldigen als raadsman toegevoegd, verkreeg daarvoor woord en trachtte hoofdzakelijk te betoogen, dat niets anders was gepleegd dan eene overtreding der litjeverordening, die de herbergen ten 10 ure des wil gesloten hebben, en dat de burgemeester alle-voegd was proces-verbaal tegen de overtreders op te ken, doch zijne magt was te buiten gegaan, en nu in de wettige uitoefening zijner functie, toen hij de schuldigen feitelijk uit de tapperij wilde verwij-zoodat deze zich daartegen verzettende, niet konden worden zich aan wederspannigheid schuldig te maken. Na re- en dupliek is de uitspraak bepaald op 23.

— ALKMAAR, 19 Nov. Ter kaasmarkt van den waren aangevoerd 438 stapels kaas, wegende Ned. 88. De prijzen waren: kleine 26.75, te f 26.50, middelbare f 27.50 per 50 Ned. 88.

OUDE TONGE, 17 Nov. De najaaars paars-beestenmarkt op heden, voor de eerste maal a-houden, was bijzonder goed van paarden en rund-zien. Ook was de handel zeer levendig, zoodat de helft van het aangebragte vee tegen hooge prijs verkocht.

ARNHEM, 20 Nov. Op de heden gehoudene v-jaars vette beestenmarkt waren aanwezig 705 stu-was veel handel, terwijl de prijzen hooger dan v-voorgaanden marktdag waren.

AMERSFOORT, 19 Nov. Men verneemt, dat in-dezer dagen gehoudene vergadering van de hier te-gevestigde afdeling der Nederlandsche Maatschappij bevordering van Nijverheid, door de commissie stelling eener tentoonstelling van Nederlandsche nij- in het jaar 1856 haar eindrapport is uitgebragt, en overeenkomstig de conclusie van hetzelfde het plan zoodanige tentoonstelling om verschillende overv- redenen bepaaldelijk is opgegeven, zijnde de kom-tevens ontbonden.

's HERTOGENBOSCH, 19 Nov. Nadat eergister-verlichting met gas uit de fabriek van den heer Brouwere, ten huize van den logementhouder van op het Ortelinde alhier, was beproefd en bevonden, is gisteren avond de proef op grooter genomen; eenige winkels en een gedeelte der stad verlicht. De uitkomst der straat verlichting met binnen deze stad als bijzonder goed geacht. Het treffelijk genoemd worden; binnen eenige dagen geheele stad met gas verlicht zijn.

STATEN-GENERAAL.

TWEDE KAMER.

Zitting van Maandag 20 November.

Deze zitting is door de betrokken Commissie van Rapporten tot vaststelling der begroting voor den arbeid der Kamer voor 1855, daaromtrent haar eindverslag uitgebracht. Het verslag is bepaald dat de beraadslagingen over dat verslag later zullen worden vastgesteld.

De vergadering is mededeeling gedaan van de benoeming der afdeelingen van rapporteurs voor: 1. het rekest op de bibliotheek der kamer en de instructie van de bibliothecaris, waartoe verkozen zijn de heeren Bosscha, van Oudtshoorn, de Brauw, Hengst en van der Poel. 2. het wetsstel van vijf leden tot afschaffing van den accijnz op de cederhouten, waartoe benoemd zijn de heeren Duller, van Lundegeest, van Nispen van Sevenaer en Hingholtz.

De heer van Nispen van Sevenaer heeft, volgens het op 17 dezer genomen besluit, aan de Regering inlichtingen omtrent den toestand van de rivier de IJssel ten gevolge der werken ondernomen door de Rijnspoorwegmaatschappij, tusschen Schimwelpenninck van der Oije en van Nispen van Sevenaer, de gedane vragen ten aanzien van dit onderwerp ontweerd. Nadat de Minister van Binnenlandsche Zaken de ophelderingen gegeven had, voor welke de heer van Nispen van Sevenaer zijnen dank betuigde, is de beraadslaging over deze aangelegenheid gesloten.

Daarna is de behandeling der begrotingswetten voor 1855 aangevangen. Aan de beraadslaging over de gezamenlijke hoofdstukken in het algemeen hebben deel genomen de heeren van Nispen van Oudtshoorn, van der Veen, van Lennep, van Wintershoven, van Goltstein en Anemaet. Op morgen zullen de algemeene beraadslagingen worden voortgezet, en alsdan het eerst door den Minister van Financien het woord worden gevoerd.

De Commissie voor de verzoekschriften heeft aan het einde der zitting nog verslagen uitgebracht omtrent eenige in hare hand gestelde adressen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 20 Nov. Omtrent den slag die den 5 dezer van de muren van Sebastopol is geleverd, worden van tijd tot tijd meer bijzonderheden bekend, waarin blijkt dat deze slag van meer gewicht is geweest, dan men tot nog toe in het Westen heeft geweten. In langdurigheid en moorddadigheid overtreft hij zelfs die aan den Engelschen legermacht op den 5 voor Sebastopol geleden hebben, denken aan de velden van Waterloo terug. Er zijn niet alleen vijf hunner generaals gekwetst maar ook drie andere, en het verlies aan andere manschappen van rang is hieraan evenredig. Wat de Franschen betreft, die eerst later aan den slag hebben deelgenomen, hebben 1400 dooden en gekwetsen, onder welke officieren bevinden.

De *Moniteur* verklaart, dat het gerucht valsch is, als of de regering eene ligting van 500,000 man uitschrijven. De gewone ligting zal nagenoeg niet grooter zijn dan die van het vorige jaar.

Het *Journal des Debats* zegt: »De belegering van Sebastopol is eene veel grootere onderneming dan men aanvankelijk meende. Eerst heeft men zich door ijdele hoop bedrogen; maar nog onredelijker is de moedeloosheid, waarin sommigen door het verdwijnen dier mannen vallen zijn. Is het eene zware taak, zij is toe te staan aan mannen van uitstekende dapperheid; wordt de vijand verdedigd met een ijver en kracht die het onvoorstelbaar zou zijn te miskennen, zij wordt aangevalen door officieren, die in kunde, ervaring of bekwaamheid voor niemand onderdoen, en door soldaten die van geen ander moed behoeven te leeren. Doet Keizer Nikolaas niet de moeite tot redding van dat bolwerk zijner kroon? Het Oosten, zendt hij in allerijl ontelbare versterkingen daarheen, hij zal er de belegeraars vinden in de positie die voor alle legers van Rusland te sterk zijn. De innigste van Sebastopol zal verdraagd maar niet belet worden.

ENGELAND.

LONDEN, 20 November. Men leest in den *Times*: »Terwijl wij ons gouvernement trachten te overtuigen van de noodzakelijkheid om de effectieve sterkte onzer armee te vermeerderen, en te houden, willen wij niet betoog niet ondersteunen door eene overdreven belling van 's vijands magt. Zijn er aan onze zijde ernstigheden, aan hunnen kant ontbreekt het de kamplatas te brengen dan zij er thans hebben, is de groote vermoedigenis, groot gebrek aan voedsel en kleding, en kommer van allerlei aard voor hen onoverwinnelijk.

De zee geheel uitgesloten, zijn de Russen niet in staat een groot leger in de Krim te onderhouden, niet zoolang de communicatie-middelen en hulp-dier landstreek zijn als thans. Mogt het ons gelukken Sebastopol te nemen, dan zal het hunne heertij over de Krim afbreken, en zij ons moeten belegeren zonder ook maar een schot te kunnen afgeven, en zelfs de Krim te verlaten.

zonder hunne eigen kusten te kunnen naderen. Welligt het door de onzen opgeworpen en verlaten legerkamp bezettende, zullen zij al hunne benodigdheden uit de afgelegene gedeelten der Krim moeten aantoeven, of wel uit het binnenste van Rusland, over de landengte van Perecop. Wij zullen zien hoelang die staat van zaken aanhoudt. Indien hij lang duurt, zal het een nieuw hoofdstuk voor de krijgsgeschiedenis opleveren.

Men verneemt, dat de keizer van Rusland lord Dunkelin, den zoon van lord Clanricarde, die zooals men zich zal herinneren, door de Russen krijgsgevangen gemaakt was, zonder eenige voorwaarde naar zijne moeder heeft terug gezonden. Dit staaltje van ridderlijke beleefdheid valt des te meer in het oog, omdat lord Clanricarde zich in het parlement hevig over Rusland uitgelaten had.

Met het stoomschip *Nubia* zijn tijdingen ontvangen uit Alexandrie, loopende tot 7 dezer. Daaruit verneemt men, dat de onderkoning reeds 4000 man troepen van de 10,000 die hij ter ondersteuning van den Sultan zenden zou, verzonden had, terwijl de overige 6000 man ingescheept zullen worden, zoodra de noodige stoombooten van Konstantinapel zouden zijn aangekomen.

Said-Pacha heeft van de hooge graanprijzen gebruik gemaakt om zijn voorraad te verkoopen; hebbende hij te kennen gegeven, dat hij in het vervolg als zoodanig geen voorraad verlangde te bezitten. De uitgebreide domeinen der regering, die tot dusverre door haar bebouwd werden, zullen nu aan inboorlingen verhuurd worden, en er zal voortaan geen minister van koophandel meer zijn. Men verwachtte van dezen maatregel veel goeds.

De ligting der troepen voor het leger en de inlijving van de stedelijke bewoners in de nationale garde gaan voort en veroorzaken groote ontevredenheid, vooral onder de lagere volksklasse, die een grooten tegenzin heeft in de dienst, wegens de ongemakken, die zij daarin moet verduren.

Dublin, 17 Nov. Aan de Katholieke Universiteit alhier heerscht veel levendigheid; het voorafgaand onderzoek der studenten om tot de kollegien te worden toegelaten vindt plaats in het Universiteitsgebouw, en een aanzienlijk aantal studenten van verscheidene kollegien en scholen zijn tot het examen gereed. Uithoofde der afwezigheid van vele prelaten der Iersche Kerk, welke thans te Rome zijn, is de plegtigheid der openlijke inwijding tot later uitgesteld. De rector en overige oversten, hebben deze opening der Universiteit door een daad doen voorgaan, welke door de Katholieken in Ierland blijde wordt toegejuicht. Onder de leerlingen bevondt zich ook de jonge Daniel O'Connell, die met uitnemende onderscheiding zijn examen heeft afgelegd; diens vader is verzocht zijnen zoon aan de universiteit te laten, opdat men daardoor de vereering kan doen blijken, welke men voor zijnen beroemden grootvader koestert.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 19 Nov. In de *Frankfurter Postzeitung* leest men het volgende schrijven, uit Weenen afkomstig:

»Van verschillende kanten wordt beweerd, dat ten gevolge van de onderhandelingen met den heer von der Pfordten in de betrekkingen tusschen Oostenrijk en de beide Westersche mogendheden eene verkoeking heeft plaats gegrepen, en dat met name de verklaring van het Oostenrijksche kabinet, betreffende eene meer bepaalde omschrijving van de bekende vier punten van waarborg, in Londen en Parijs euvel opgenomen zou wezen. Het is natuurlijk dat men zich in sommige kringen uiteenmate zou verheugen, indien die geruchten waarheid behelsden: dat is intusschen gelukkigwijze het geval niet. Men kan integendeel verzekeren dat de graaf von Buol de gezanten der Westersche mogendheden omtrent den gang en het eindresultaat der met den Beijerschen minister gevoerde onderhandelingen ten nauwkeurigste onderrijst heeft, en dat er ten aanzien van de dezerzijdsche politiek nooit de geringste geheimhouding tusschen ons kabinet en de Westersche regeringen heeft bestaan. Ware dit het geval, dan zouden de gezanten van Engeland en Frankrijk voorzeker niet, ter zake van de onderhandelingen met den heer von der Pfordten, in naam hunner regeringen hanteer voldoende aan den graaf von Buol kenbaar gemaakt noch ook hunne toestemming gegeven hebben tot het voornemen van den Oostenrijkschen minister om de vier punten van waarborg naauwkeuriger te formuleren, ten einde aan eenen door het Berlijnsche kabinet uitgedrukt wensch te voldoen. Dat dit geschied is, bewijst vooreerst, dat die betrekking tusschen Oostenrijk en de Westersche mogendheden in geen deele veranderd is, en ten tweede dat men hier besloten heeft ook verder in het staatkundige met de Westersche mogendheden dezelfde lijn te trekken.

BERLIJN, 20 Nov. De volgende dépêche is den 19 te Petersburg ontvangen: Prins Mentschikoff meldt uit Sebastopol van den 12den des avonds, dat de belegeringswerken sedert den 8 niet gevorderd waren. Het bombardement was door de belegeraars voortgezet, zonder effect te maken of groote schade te betrekken, die taanwens elken nacht hersteld wordt. De belegeraars

gingen voort met zich langs de rechterflank tot aan Balaklava sterk te retrancheren.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 21 November.

OVERLEDEN (16 Nov.). G. J. Pool, 56 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	20 NOV. 4 1/2 u. gebl.	21 NOV. 4 u. gebl.
Nederl. Werkel. Schuld a 2 1/2 pCt.	58 1/2	58 1/2
Dito Dito	3 " 69 1/2	69 1/2
Dito Dito	4 " 88 1/2	88 1/2
O. I. Leening 1844	4 " " "	" " " "
Amortisatie	3 1/2 " " "	" " " "
Handel-Maatschappij	4 1/2 " " "	" " " "
Aand. Arnh. Spoorweg	4 1/2 " " "	" " " "
Dito Hollandsche dito	4 1/2 " " "	" " " "
Obligatiën	4 1/2 " " "	" " " "
Maatschappij van Weld.	4 " " "	" " " "
Aand. Ned. Bank.	4 " " "	" " " "
België, Certifikaten	4 1/2 " " "	" " " "
Dito	2 1/2 " " "	" " " "
Dito Rothschild	2 1/2 " 47 1/2	47 1/2
Frankrijk, Obligatiën	3 " " "	" " " "
Spanje, Nieuwe 3 pCt., thans 1 " 18	17 1/2	18
Nieuwe	3 " 37 1/2	37 1/2
Binnenlandsche	3 " 31 1/2	31 1/2
Cert. Coup. Sp. Com.	5 1/2 " 5 1/2	5 1/2
Amortisable Schuld	4 1/2 " " "	" " " "
Portugal, te Londen	3 " 36 1/2	35 1/2
Dito Uitgestelde	" " " "	" " " "
Rusl., bij Hope en Co.	5 " 99 1/2	99 1/2
Dito A°. 1828—1829	5 " 93 1/2	93 1/2
Negot. 1831 en 1833	5 " 82 1/2	81 1/2
Nieuwe Engelsche	4 1/2 " " "	" " " "
Negot. 1840	4 " 74 1/2	73 1/2
Dito Stieglitz	4 " 73 1/2	72 1/2
Dito Nieuwe	4 " " "	" " " "
Certifikaten te Hamburg	5 " " "	" " " "
Inscr. op 't Grootboek	6 " 56	" " " "
Dito Certifikaten	6 " 56 1/2	" " " "
Polen, Obligatiën	4 " " "	" " " "
Aandeelen 1835	138 " 137 1/2	137 1/2
Oostenrijk, Metalliek	5 " 62 1/2	61 1/2
Dito 1847	2 1/2 " 31 1/2	31 1/2
Dito 1851 en 1852	2 1/2 " 31 1/2	31 1/2
Dito Nieuwe	5 " 72 1/2	71 1/2
Dito 1854	5 " 72 1/2	71 1/2
Weener Bank	5 " " "	" " " "
Dito	4 " " "	" " " "
Aand. met Loting fl. 250.	f 322	" " " "
Nieuwe dito 1854	224 1/2	222
Pruissen	4 1/2 " " "	" " " "
Amerika, Bank-Aktiën Cert.	3 1/2 " " "	" " " "
Dito Orig.	" " " "	" " " "
Napels, Cert. bij L. en B.	5 " " "	" " " "
Sardinië, te Londen	5 " " "	" " " "
Denemarken, dito	5 " " "	" " " "
Lohistana, te Londen	5 " 99	" " " "
Brazilië	5 " 96 1/2	" " " "
Dito 1848	5 " " "	" " " "
Mexiko, te Londen £ 100	3 " 20 1/2	20
Dito Onbepaalde	3 " 20 1/2	20
Peru	4 1/2 " 65	64 1/2
Grenada, dito a £ 100	2 1/2 " 14 1/2	" " " "
Dito Uitgestelde	" " 5 1/2	" " " "
Ecuador	" " " "	" " " "
Venezuela, te Londen	3 1/2 " " "	" " " "
Dito Uitgestelde	1 " " "	" " " "
Thesaurie	5 " 104 1/2	" " " "
Nat. Met. 65, 1/2, 65.	" " " "	" " " "

De markt was heden wederom zeer ongunstig gestemd op de lagere Weener noteering, ten gevolge waarvan in meest alle fondsen veel verkooporders worden geëffekueerd; inzonderheid valt de achteruitgang van Oostenrijksche fondsen te vermelden.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2 1/2 pCt., Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Paris	2/m. 55 1/2	Livorno	2/m. 110 1/2
Bordeaux	2/m. 56 1/2	Napels	2/m. 110 1/2
Madrid	2/m. 55 1/2	Petersburg	1 1/2
Cadix	2/m. 55 1/2	Weenen	6/w. 28 1/2
Seville	237	Augustus	36 1/2
Bilbao	238	Frankfort	99 1/2
Lissabon	4 1/2	Hamburg	2/m. 55 1/2
Porto	4 1/2	Londen	2/m. 11, 62 1/2
Buenos Aires	2/m. 45 1/2	Rotterdam	11, 70

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 20 Nov. Belg. leen. 2 1/2 pCt. 51 1/2, 1840/1842 4 1/2 pCt. 90 1/2, 1848, —; Spanje 1—3 pCt. 17 1/2; Binnenl. 3 pCt. 83 1/2, Romeinen 5 pCt. —; Oostenrijk Metalliek 5 pCt. 66 1/2.

PARIS, 20 Nov. Fransche 3 pCt. 70 1/2; 4 1/2 pCt. 94 3/4; 3 pCt. Spanje 33 1/2; id. 1 pCt. —; Met. 3 pCt. 82 1/2; Rom. Leen. 83 1/2.

LONDEN, 20 Nov. Consols 91 1/2, 3 pCt. Spanje buitenl. 37 1/2; 1 pCt. dito 18 1/2; Comité-Bewijzen 5 1/2; Passive 4 1/2 pCt. Rusl. 93 1/2; 4 1/2 pCt. dito 85; 4 pCt. Holl. 90 1/2; 2 1/2 pCt. id. 60 1/2; 5 pCt. Sardinië 85; Brazilië 97; 4 1/2 pCt. Peru 66 1/2; Gren. uitg. 5 1/2; id. werk. 15; 3 pCt. Mexiko 21 1/2; 4 pCt. Portugal 87; Turkije 6; Ecuador —; Wissel op Amst. —.

WEENEN, 20 Nov. Met. 5 pCt. 8 1/2; id. 4 1/2 pCt. 79 1/2; Bank-Aktiën —; Wissel op Londen 12/19; Amst. —; Parijs —; Goud 3 1/2; Zilver 2 1/2; Nieuwe Leening —.

Met kerkelijke goedkeuring. Prijs 15 Cent